

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 14 0 У 002829 16 Увп 2
Бања Лука, 12.7.2018. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше предсједника вијећа, Страхиње Ђурковића и Едине Чупељић чланова вијећа, уз судјеловање Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Р. С. из В. (у даљем тексту: тужилац), против акта број ... од 15.7.2015. године, туженог Министарства..., Другостепене стамбене комисије, у предмету стамбеног збрињавања, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 002829 15 У од 28.01.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 12.7.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба и поништен оспорени акт, којим је по праву надзора, укинута одлука Првостепене стамбене комисије, Општине В. број ... од 16.12.2013. године којом одлуком је прихваћен накнадни захтјев тужиоца за додјелу неповратних новчаних средстава из Програма потпуног стамбеног збрињавања породица погинулих бораца и ратних војних инвалида и исти је уврштен у допуну коначне ранг листе стамбеног збрињавања.

Уважење тужбе суд је образложио разлозима да нису били испуњени услови из одредбе члана 248. став 2. и члана 249. став 3. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) за укидање рјешења по праву надзора јер је протекао рок од годину дана од дана када је рјешење постало коначно у управном поступку па да је оспорени акт донијет уз повреду одредаба члана 249. став 3. у вези члана 248. став 2. ЗОУП.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени оспорава њену законитост због повреде Закона о општем управном поступку те повреде Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске. Истиче да није дошло до повреде одредбе члана 249. став 3. ЗОУП, јер је чланом 104. став 1. Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник РС“, број 134/11, 9/12 и 40/12 - у даљем тексту: Закон о правима бораца) прописано да се коначно рјешење о статусу и правима у овом закону може укинути по праву надзора по истеку рока предвиђеног

прописом који регулише управни поступак ако је њиме очигледно повријеђен закон у корист појединца, а на штету Републике Српске, па та одредба Закона о правима бораца овлашћује надлежни орган да укине првостепено рјешење по праву надзора и по истеку рока прописаног одредбом члана 249. став 3. ЗОУП. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине или преиначи.

Тужилац у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна јер нису били испуњени услови из члана 248. став 2. ЗОУП, да се по праву надзора укине одлука Првостепене стамбене комисије с обзиром да Уредба не представља закон у смислу цитиране одредбе, а полазећи од чињенице да тужиоцу није признато право које није прописано законом, а ни тужени не доказује своје наводе о повреди закона, него тврди само да је учињена повреда Уредбе иако се Уредбом прописује само поступак остваривања права прописаних законом, па и ако би постојала повреда Уредбе не би се радило о повреди материјалног закона у којем случају нема мјеста примјени члана 104. Закона о правима бораца. Позивање туженог на друге пресуде окружних судова је лишеног сваког основа, јер тим пресудама није заузето правно схватање супротно схватању нижестепеног суда у погледу примјене члана 248. став 2. и члана 249. став 3. ЗОУП, будући да се није радило о накнадно поднесеним захтјевима, већ су корисници права подносили захтјеве за стамбено збрињавање приликом првог расписивања конкурса, дакле, радило се о другачијем чињеничном стању. Предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11 – у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је тужилац 28.5.2010. године поднио захтјев за додјелу неповратних новчаних средстава за рјешавање свог стамбеног питања по основу расписаног конкурса из 2007. године, да има признат статус ратног војног инвалида IV категорије, а по рјешењу број ... од 05.12.2008. године, па да су испуњени услови из члана 40. Уредбе о стамбеном збрињавању породица погинулих бораца и ратних војних инвалида Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 43/07, 73/08 и 18/11, у даљем тексту: Уредба) да се његов захтјев уврсти у приједлог коначне ранг листе, а што је и признато од стране Првостепене стамбене комисије, Општине В. рјешењем број ... од 16.12.2013. године. Тужени је оспореним актом по праву надзора укинуо то рјешење налазећи да нису били испуњени услови из одредбе члана 40. Уредбе. Побујаном пресудом је уважена тужба и поништен оспорени акт.

И по оцјени овога суда побијана пресуда је правилна и законита.

Чланом 11. Уредбе о измјенама и допунама Уредбе о стамбеном збрињавању породица погинулих бораца и ратних војних инвалида Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник РС“, број 73/08, у даљем тексту: Уредба о измјенама и допунама Уредбе) измијењен је члан 40. основног текста Уредбе тако да гласи: став 1) лице које накнадно, након утврђивања коначне ранг листе, стекне статус по основу којег има право на стамбено збрињавање по овој уредби може поднијети захтјев да се рангира, 2) лице које се налази на коначној ранг листи па промијени пребивалиште може поднијети захтјев да се уврсти на ранг листу у јединици локалне самоуправе у

којој је стекло пребивалиште; 3) ратни војни инвалид који се налази на коначној ранг листи, а коме се повећа степен војног инвалидитета, може поднијети захтјев да се повољније бодује и да се сврста у вишу групу; 4) лице из члана 14. став 1. ове уредбе које није уопште конкурисало за стамбено збрињавање, а коме у међувремену услед више силе (пожар, поплава, земљотрес и сл.), стамбена јединица буде уништена или толико оштећена да се сматра попуно стамбено незбринутим, може поднијети захтјев за стамбено збрињавање и 5) лице из члана 5. став 3. ове уредбе чији је захтјев за рангирање и додјелу новчаних средстава одбијен, може поднијети захтјев да се уврсти на ранг листу.

Одредбом члана 5. став 1. Уредбе је прописано да се неповратна новчана средства додјелују за куповину, изградњу, доградњу или поправке стамбене јединице која је у својини рангираног лица, а ставом 3. овог члана је регулисано да се сматра да лице купује стан или кућу и када отплаћује намјенски банкарски/комерцијални кредит.

Оспорени акт је донијет по праву надзора у смислу члана 249. став 2. ЗОУП наводећи да је првостепени орган на основу утврђеног чињеничног стања извео погрешан закључак, те погрешно примијенио одредбе материјалног прописа када је усвојио захтјев именованог за накнадно рангирање примјеном члана 40. Уредбе.

Наводи из захтјева су усмјерени на утврђивање чињенице да ли су били испуњени законски услови за укидање коначне одлуке првостепеног органа по праву надзора у смислу члана 248. став 2. у вези члана 249. став 3. ЗОУП.

За правилно рјешавање ове управне ствари је одлучна чињеница да ли су били испуњени услови за доношење оспореног акта којим се по праву надзора укида коначна одлука у смислу одредбе члана 248. став 2. у вези члана 249. став 3. ЗОУП.

Право надзора је средство ванредне контроле којим се рјешење, које је коначно у управном поступку, може укинути по праву надзора ако је њиме очигледно повријеђен материјални закон (члан 248. став 2. ЗОУП). На основу одредбе члана 249. став 3. тог закона рјешење се може укинути, на основу става 2. члана 248. овог закона, у року од једне године од када је рјешење постало коначно у управном поступку.

И по оцјени овог (Врховног) суда, да би били испуњени услови из одредбе члана 248. став 2. ЗОУП за укидање коначног управног акта по праву надзора потребно је да се ради о рјешењу коначном у управном поступку и да је тим рјешењем очигледно повријеђен материјални закон. Повреда материјалног закона постоји када је материјални закон неправилно примијењен, а очигледност повреде оцјењује орган који је овлашћен да укине рјешење по праву надзора и надлежни суд у управном спору.

Из наведене законске формулације произлази да би се једно рјешење, које је коначно у управном поступку, укинуло по праву надзора мора да се ради о повреди материјалног закона и да постоји елемент очигледне (изразите) повреде неког материјалног закона који уређује остваривање неког од права прописаних Законом о правима бораца и у року од једне године од коначности рјешења. У овом случају није испуњен ниједан од наведених услова, нити се ради о повреди материјалног закона, нити постоји елемент очигледне повреде неког материјалног закона, па из тог разлога не долази у обзир примјена одредбе члана 248. став 2. у вези члана 249. став 3. ЗОУП.

Стога је нижестепени суд основано поништио побијани оспорени акт, али не из разлога које је навео тај суд, већ из разлога што нису били испуњени законски услови из одредбе члана 248. став 2. ЗОУП да се првостепено рјешење поништи по праву надзора.

Навод туженог да је одредбом члана 104. став 1. Закона о правима бораца прописана могућност укидања коначног рјешења по праву надзора и по протеклу рока прописаног одредбом члана 249. став 3. ЗОУП није од утицаја на рјешење ове управне ствари будући да нису испуњени законски услови прописани одредбом члана 248. став 2. ЗОУП за укидање коначног рјешења по праву надзора.

Позивање туженог на ставове других окружних судова није од значаја на рјешење ове управне ствари, јер ставови нижестепених судова не обавезују овај (Врховни) суд.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди нису остварени разлози њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог за њено ванредно преиспитивање, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић